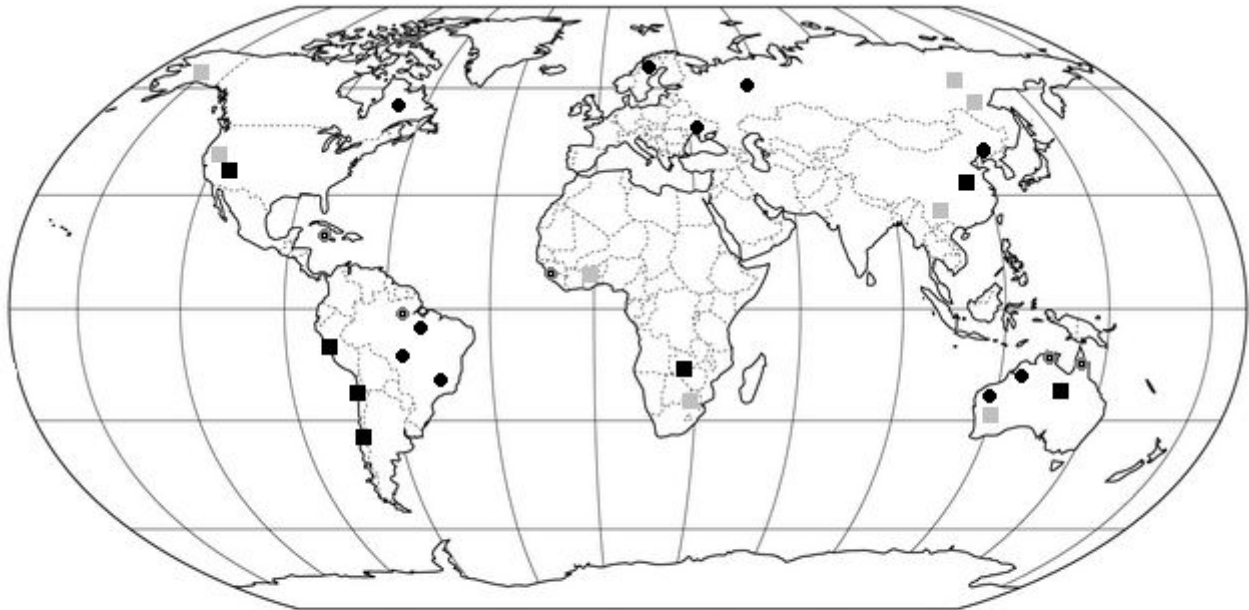

Krajské kolo Geografickej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá
44. ročník, školský rok 2015/2016
Písomný test pre kategóriu E – ZŠ (8. a 9. ročník) a OG (3. a 4. ročník)
 Monotematická a teoretická časť - úlohy

Meno a priezvisko:
 Škola a trieda:
 Počet bodov:

1. *Zostav legendu k nasledujúcej mape. K symbolom označujúcim významné svetové ložiská nerastných surovín doplň správny pojem. Vyberaj z: *železná ruda, bauxit, zlato, meď*.

■
 ●
 ■
 ●

2. *Štiepenie jadra na výrobu elektrickej energie používa ľudstvo od polovice 20. storočia. Odvtedy sa podiel jadrovej energie na výrobe elektrickej energie vo svete neustále zvyšuje. K výrobcom jadrovej energie patrí aj Slovenská republika. Odpovedz na nasledujúce otázky:
- a) V ktorom európskom štáte tvorí jadrová energia najväčší podiel z celkovej vyrobenej elektrickej energie štátu (až 75 %)?
- Je to
- b) Na Slovensku máme dve jadrové elektrárne. Kde sa nachádzajú?
- V a
- c) Akým podielom sa jadrové elektrárne podieľajú na celkovej výrobe elektrickej energie na Slovensku? Správnu odpoveď zakrúžkuj!
- 5 % 25 % 55 % 85 %
- d) Ktoré dva štáty susediace so Slovenskom nemajú v prevádzke žiadnu jadrovú elektrárňu?
- a
- e) Prevádzka jadrových elektrární je vždy spojená s určitým rizikom. Azda najznámejšou haváriou spojenou s výrobou elektrickej energie je výbuch jadrovej elektrárne v Černobyle pred tridsiatimi rokmi (26. apríla 1986). V ktorom štáte (súčasnom) sa Černobyľ nachádza?
- V štáte

3. *V nasledujúcich rebríčkoch zostavených *International Energy Agency* je zoradených prvých 5 štátov, ktoré dominujú v produkcii určitej suroviny. Doplň jej názov nad príslušný rebríček. Vyberaj z:

uhlie, zemný plyn, výroba elektrickej energie, ropa

A:	B:	C:	D:
1. USA	1. Čína	1. Saudská Arábia	1. Čína
2. Rusko	2. USA	2. Rusko	2. USA
3. Katar	3. Indonézia	3. USA	3. India
4. Irán	4. Austrália	4. Čína	4. Rusko
5. Kanada	5. India	5. Kanada	5. Japonsko

V ktorom z uvedených rebríčkov sa na 6. mieste nachádza Venezuela? Zakrúžkuj ho.

4. *Vytvor správne dvojice:

A - využitie prílivu na výrobu elektrickej energie	1. Kalifornia v USA
B - prvá komerčná výroba elektriny v jadrovej elektrárni	2. La Rance v Bretónsku
C - rozsiahle využitie solárnych panelov na výrobu elektrickej energie	3. Reykjavík
D - využitie geotermálnej energie na kúrenie	4. Calder Hall v Anglicku

Správne dvojice: A -, B -, C -, D -

5. Pozorne si prečítaj nasledujúce informácie o Vyšehradskej skupine. Potom odpovedz na položené otázky.

Vyšehradská skupina V4 je zoskupenie regionálnej spolupráce štyroch stredoeurópskych postkomunistických štátov: Českej republiky, Maďarska, Poľska a Slovenska. Názov dostala podľa hradu Vyšehrad, na ktorom sa v roku 1335 zišli panovníci vtedajších stredoeurópskych kráľovstiev, aby riešili záležitosti týkajúce sa ich krajín.

- a) V ktorom štáte sa v súčasnosti nachádza hrad, podľa ktorého zoskupenie V4 dostalo svoj názov?

V

Skupina sa v novodobých dejinách pôvodne nazývala Vyšehradskou trojkou. Názov dostala počas stretnutia prezidenta ČSFR, maďarského premiéra a poľského prezidenta, ktorí podpísali Vyšehradskú deklaráciu. Štvorka sa z nej stala v dôsledku rozdelenia Českej a Slovenskej federatívnej republiky v roku 1993 na dva samostatné štáty.

- b) V ktorom roku sa konalo spomínané stretnutie predstaviteľov ČSFR, Maďarska a Poľska?

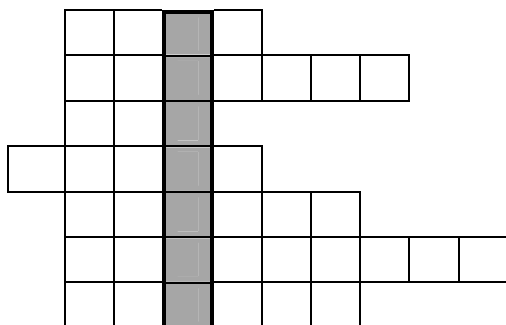
V roku

Spoluprácu V4 koordinujú ministerstvá zahraničných vecí a národní vyšehradskí koordinátori. Základom aktivít je program predsedníckej krajiny, ktorý schvaľujú predsedovia vlád krajín na stretnutiach V4. V predsedníctve sa striedajú členské krajiny v ročných intervaloch.

- c) Ktorá krajina predsedá v súčasnosti Vyšehradskej skupine (od 1. júla 2015)?

Je to

6. Vyplň doplňovačku a odhaľ tajničku.

- Pramení v Krkonošiach, preteká cez Drážďany.
- Mesto na Morave, metropola regiónu Haná.
- Najdlhšia rieka na Slovensku.
- Najvyšší bod v Maďarsku.
- Pramení tam Vltava.
- Najväčšie mesto Hornonitrianskej kotliny.
- Veľké mesto na hornom toku Visly.

Tajnička: _ _ _ _ _

Ku ktorému štátu zoskupenia V4 patrí pojem z tajničky?

7. Medzinárodný vyšehradský fond je organizácia, ktorej cieľom je podporovať užšiu spoluprácu medzi krajinami V4. Na obrázku je znázornené jeho logo. Štyri body v logu označujú polohu hlavných miest krajín V4.
- a) Dopln k bodom v logu správne čísla: 1 - Bratislava, 2 - Budapešť, 3 - Praha, 4 - Varšava.
- b) Potom k názvom týchto hlavných miest priradi písmená označujúce ich charakteristiky uvedené pod logom a fotografie so známymi dominantami týchto miest.

Bratislava:

Budapešť:

Praha:

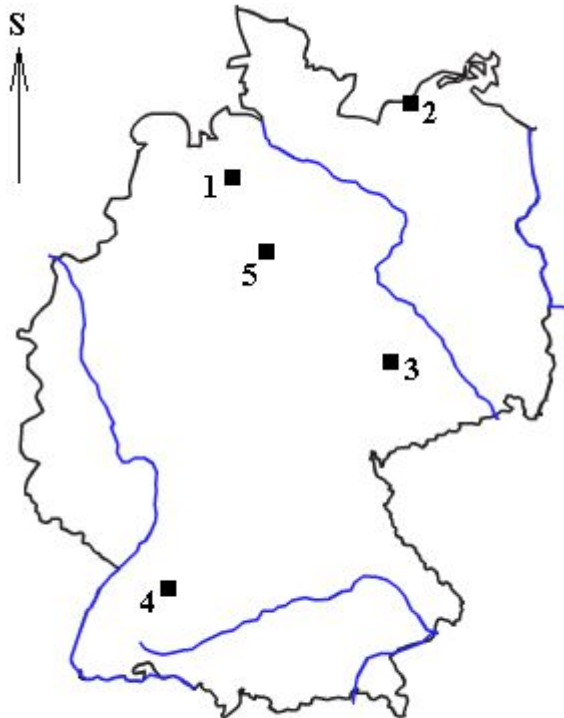
Varšava:

- A:** Mesto bolo počas druhej svetovej vojny nemeckými vojskami takmer zrovnané so zemou.
- B:** Mesto vzniklo v 19. storočí spojením troch dovtedy samostatných sídel.
- C:** Volajú ju „Zlatá“, či „Stovežatá“.
- D:** Bola v nej korunovaná Mária Terézia.
- E:** Latinsky sa nazývala *Posonium*.
- F:** Počet obyvateľov aglomerácie tohto hlavného mesta presahuje 3 milióny.
- G:** Podľa povesti mesto založila kňažná Libuša.
- H:** Časť mesta bola rímskym vojenským táborm s názvom *Aquincum*.

8. Zo slabík v nasledujúcom rébuse zostav názvy piatich nemeckých miest a napíš ich vedľa mapy. Potom k nim dopíš číslicu, ktorou je poloha mesta označená na slepej mape.

	SKO	TOCK	NO	
MY	ROS	HAN	LIP	GART
	STUTT	VER	BRÉ	

MESTÁ

..... - č.

..... - č.

..... - č.

..... - č.

..... - č.

9. Uhádni, o ktorých slovenských sídlach je reč v nasledujúcich charakteristikách. Názvy miest vpiš na správne miesto do nasledujúcej doplnovačky (podľa počtu písmen).

										A	E				

- a) Leží v Podunajskej nížine, v Nitrianskom samosprávnom kraji. Je sídlom okresu. Hlavným priemyselným odvetvím v meste je chemický priemysel. Jeho hlavný reprezentant, podnik D****, a. s. začal písať svoju históriu v roku 1958. Zameriava sa na výrobu hnojív, gumárskych chemikálií a lepidiel.
- b) V meste pôsobí spoločnosť *****mat, ktorej hlavným výrobným artiklom sú ohrievače vody. V minulosti bola súčasťou mnohých slovenských domácností práčka vyrobená práve tu. Dnes sú to nielen práčky, ale aj chladničky, umývačky riadu a mnohé ďalšie domáce spotrebiče značky *Whirlpool* spojenej s týmto mestom.
- c) Mesto je centrom južného Zemplína. Deti i dospelí si radi pochutia na sladkých cukrovinkách značky D***, ktorej symbolom je dievčatko s červenou šatkou na hlave. Značku používa už od roku 1951 závod postavený v meste.
- d) Mesto na Váhu v minulosti patrilo do Liptovskej stolice. Hlavnú priemyselnú základňu mesta tvorí drevospracujúci priemysel. V meste sa už tri storočia vyrába p****, ktorý je hlavným výrobným produktom fabriky MONDI SCP a. s.
- e) Stredoslovenská obec ležiaca na Horehroní je sídlom firmy Bio**** založenej v roku 1953 s cieľom vyrábať penicilínové liečivá pre domácu spotrebu. V súčasnosti produkuje kvalitné liečivá aj pre zahraničný trh.

Autor: Mgr. Gabriela Nováková, PhD.

Recenzenti: Mgr. Eva Džupinová, PhD., RNDr. Hilda Kramáreková, PhD.

Slovenská komisia Geografickej olympiády

Vydal: IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, Bratislava 2016